

Linnugiidi koolitus

Õppekavarühm Reisimine, turism ja vaba aja veetmine

Õppekava koostamise alus Giid (spetsialiseerumisega loodusgiid), tase 5 kutsestandardi kompetentsid B.2.1-B.2.5 (kehtivus 05.06.2019 - 04.06.2024)

Õppekava kogumaht ja õppe ülesehitus 160 akad tundi kontaktõpet, 620 akad tundi iseseisavt tööd.

Sihtgrupp ja õppe alustamise tingimused

Sihtgrupp: õppele on oodatud kõik huvilised, kes soovivad töötada linnugiidina (nt turismikorraldajad, väikeettevõtjad, giidid, reisikonsultandid jt)

Nõuded õpingute alustamiseks

- Keskkhariduse olemasolu.
- Arvuti kasutamise oskus.
- Kasuks tuleb varasem töökogemus turismisektoris nt giidina, reisikorraldajana.

Õpisündmuse eesmärk Koolituse lõpuks on õppija valmis töötama linnugiidina.

Õpiväljundid

Koolituse lõpuks õppija:

1. Tutvustab oskuslikult Eesti linnuliike, tuues välja nende eripära ning teab vaatluskohti ning arvestab töös seadusandliku raamistikuga.
2. Planeerib linnuretke teekonna vastavalt kogutud materjalile, arvestades hetkeolukorda ja tehes varuplaane ning kasutades selleks digitaalseid kaarte ja planeerimist hõlbustavaid keskkondi.
3. Juhib gruppi vastavalt retke programmile, hinnates ja arvestades sihtrühma võimekust.
4. Kasutab kaamerat erinevate objektide ja lindude pildistamiseks ning filmimiseks, töötleb fotosid ja monteerib filmiklippi esitamiseks erinevates keskkondades.
5. Kujundab turundusmaterjale Canva programmis arvestades aurorikaitse õigusega, riskidega ja oskab lahendada probleeme.

Õppe sisu

1. Eesti linnustiku õpe (84 akad tundi kontaktõpet). Marko Valker
Eesti lindude bioloogilist mitmekesisus, hääle ja välimuse järgi eristamine. Linnuliikide levik, kaitsealad, seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused linnuvaatluses/turismis. Looduskaitse olulisus linnugiidi töös. Eesti veekogude ja maismaaökosüsteemide struktuur ning linnuvaatluskohad. Linnuturism. Lindude tutvustamine võõrkeeles viisil, mis toob esile nende eripära, võrreldes nende käitumist, elupaiku, bioloogilisi erisusi ja välimust.

2. Ekskursiooni läbiviimine (20 akad tundi kontaktõpet). Peeter Vissak

Linnuvaatluse läbiviimine. Taustinfo andmine. Grupidünaamika, reeglid ja käitumise juhtimine ning korraldamine. Arusaadav väljendus ja töö grupiga.

3. Marsruudi planeerimine ja ekskursiooni ettevalmistamine (10 akad tundi kontaktõpet). Peeter Vissak

Linnuretkete teekonna planeerimine vastavalt sihtrühma, kliendi ja ettevõtte vajadustele ning eripäradele, kasutades selleks digitaalseid kaarte jm hõlbustavaid keskkondi (andmete ja materjalide kogumine, süstematiseerimine). Linnuretkete teksti koostamine, arvestades kliendirühma huvi ja giiditekstide koostamise põhimõtteid. Keskkonnasäästlikkus retke planeerimisel, riskianalüüs ja varuplaan. Töö hindmine, analüüsja planeerimine, lähtudes turismi ja linnuvaatlusvaldkonna trendidest ning enesetäienduse ja eneseanalüüsi olulisus giiditöös.

4. E-portfolio loomine ja veebiturundus (16 akad tundi kontaktõpet). Aile Nõupuu

E-portfolio/kodulehe loomine Weebly keskkonnas. Teemad, menüü, struktuuri elemendid. Kodulehe tööriistad, fotode esitamise valikud. Blogi. Digitaalse sisu loomine ja muutmine arvestades autorikaitse õigusega. Erinevate suhtlusprogrammide ja veebipõhiste ühistöövahendite kasutamine töös rakendades veebipõhise suhtluse reegleid. Firmastiili olulisus pikaajalise brändiväärtuse loomisel. Canva kujundusprogrammi tundmaõppimine. Turundusmaterjalide kujundamine Canva programmiga lähtudes oma firma visuaalsest identiteedist.

5. Linnufotode ja -videode tegemine (22 akad tundi kontaktõpet). Aile Nõupuu

Seadusandlus ja eetikareeglid loodusfotograafias. Fotokompositsiooni reeglid ja vaatenurgad. Kaamerate liigid ja objektivid. Kaamera seaded. Töö planeerimine looduskeskkonnas erinevate lindude pildistamiseks. Fotode töötlemine. Filmi stsenaarium ja kaadriplaanid. Filmiklipi monteerimine. Foto ja filmi esitamine erinevates keskkondades.

6. Kursusetöö esitlemine (8 akad tundi kontaktõpet). Valker, Nõupuu, Vissak.

Õppemeetodid Loeng, iseseisev töö, rühmatöö, vaatlus, arutelu, praktiline töö, analüüs, õppekäigud

Õppekeskkonna kirjeldus Õppetöö toimub HKHK õppeklassides, arvutiklassis ning fotostuudios. Kõik ruumid on mõeldud õppetöö läbiviimiseks ning vastavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele. Klassiruumis on kuni 24 õppija kohta, õpetaja arvuti, projektor. Koolitusel osaleja peab võtma kaasa fotokaamera (või mobiiltelefoni) pildistamiseks. Kõik muud vahendid annab kool.

Õpe sisaldab õppekäike Lääne-Eesti piirkonnas. Kohale jõudmise eest ei vastuta kool. Kui õppeprotsessi käigus on õppijal vaja vahendeid ise soetada või kaasa võtta, siis sellest annab teada koolitaja ning see kord lepitakse kokku õppegrupiga.

Kasutatud õppematerjalid

- Peep Veedla. Rahvuslinnud ja sümbollinnud Euroopas ja kaugemal. 2021.
- Jonathan Elphick, John Woodward. Linnud. Fotodega varustatud euroopa lindude välimääraja. 2021
- Killian Mullarney, Dan Zetterström, Lars Svensson. Linnumääraja. Euroopa ja Vahemere maade lindude välimääraja. 2015
- Eesti Turismiseadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/TurS>
- Võlaõigusseadus. Tarbijakaitseseadus.
- Tooman, H. Giidi ja reisisaatja töö alused. Tallinn, 2001
- Tooman, H. Kuidas kasvab turismipuu? Turismimajanduse alused. Tallinn: Argo, 2010
- Tooman, H. Turismiturundus. Tallinn 2002
- Tooman, H.; Müristaja, H. Turismissihtkoha arendus ja turundus. Tallinn: Argo, 2008
- Koolitajate koostatud materjalid

Nõuded õpingute lõpetamiseks, sh hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid

Osalemine vähemalt 70% ulatuses kontakttundides. Lõputööna on valminud e-portfoolio ja see on kaitstud.

Hindamismeetod	Hindamiskriteeriumid
E-portfoolio esitlemine. Mitmeeristav hindamine.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tutvustab valitud Eesti linnuliike, tuues välja nende eripära, vaatluskoha ning nende vaatlemist reguleeriva seadusandliku raamistiku. Linnuliikide tutvustamisel on kasutatud enda tehtud fotosid (võimalusel ka videoid), mis muudavad tutvustuse kuulajatele kaasahaaravaks. 2. Koostab ja kirjeldab linnuretke vastavalt etteantud juhiste. 3. Sooritab giiditekstide esitluse ja kliendi/grupiga suhtlemise vastavalt etteantud juhiste, analüüsib sooritatud tööd.

Väljastatava dokumendi tüüp

- Haapsalu KHK täienduskoolituse tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud või
- tõend, kui õpitulemusi ei saavutatud, kuid õppija võttis osa õppetööst. Tõend väljastatakse vastavalt osaletud kontakttundide arvule.

Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- või töökogemuse kirjeldus

Marko Valker

Tartu Ülikooli loodusainete õpetaja (1999).

Looduskooli Silma Õpikoda loodusharidusprogrammide juhendaja ning linnuvaatlusretkede läbiviija (alates 2009).

Haapsalu Kutsehariduskeskuse loodusgiidide kutseõpetaja ja koolitaja.

Peeter Vissak

Tartu Riikliku Ülikooli botaanik (1979)

Matsalu looduskaitseala teaduslik kaasuurija (1978-1988)

Puhtu-Laelatu looduskaitseala juhataja (1988-2006)

Vabakutseline loodusretke giid (alates 2007)

Aile Nõupuu

Haapsalu Kutsehariduskeskuse fotograafia- ja veebiturunduse kutseõpetaja ja koolitaja (alates 2012). Lisaks külalisõpetaja teistes Eesti kutsekoolides ja Haapsalu Kolledžis.

Omab täiskasvanute koolitaja kutsetunnitust, tase 7 (2022, Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon ANDRAS). Haapsalu fotoklubi liige. Läänemaa aasta koolitaja 2022. a. ning vabariikliku eripreemia saaja.